

4 ΓΛΧ

2013 - 2014

Μ.Ι.Παπαγρηγοράκης
Χανιά

[**Μαθηματικά**]
Θετικής – Τεχνολογικής Κατεύθυνσης
13.09

10

ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ- ΟΡΙΣΜΟΣ

10.01 Αν $f(x) = \begin{cases} \alpha x + \beta & \text{av } x \leq 2 \\ \frac{\sqrt{x+2} - 2}{x-2} & \text{av } x > 2 \end{cases}$ να βρείτε τα $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ ώστε η f να είναι παραγωγίσιμη στο 2

10.02 Αν $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{f(x)}{x-3} = -7$ και η f είναι συνεχής στο $x_0 = 3$ να αποδείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο 3

10.03 Έστω συνάρτηση f ορισμένη στο $[0, +\infty)$ και ισχύει ότι $\eta x \leq f(x) \leq x\sqrt{x} + \eta x$, για $x \geq 0$. Να αποδείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 0$

10.04 Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη στο 0 και στο 1 και ισχύει ότι $f(0) = f(1)$. Να α-

ποδείξετε ότι η $g(x) = \begin{cases} f(2x) & \text{av } x \leq \frac{1}{2} \\ f(2x-1) & \text{av } x > \frac{1}{2} \end{cases}$ είναι παραγωγίσιμη στο $\frac{1}{2}$ αν και μόνο αν $f'(0) = f'(1)$

10.05 Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη στο 1 για την οποία ισχύει ότι $f'(1) = 2$. Να αποδείξετε ότι $\lim_{x \rightarrow +\infty} (x+1) \left[f(1) - f\left(\frac{x}{x+1}\right) \right] = 2$

10.06 Η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η συνάρτηση

$g(x) = \begin{cases} f(x) & \text{av } x \leq x_0 \\ f'(x_0)(x-x_0) + f(x_0) & \text{av } x > x_0 \end{cases}$ είναι παραγωγίσιμη στο x_0

10.07 Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη στο 0 και ισχύει $f(x+y) = f(x) + f(y) + xy$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$, να δείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$.

10.08 Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 με $f(x_0) = 3$, $f'(x_0) = 2$. Να βρεθεί το $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{2f(x)-6}{x-x_0}$

10.09 Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, παραγωγίσιμη στο 0. Να αποδείξετε ότι

- A) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(ax) - f(\beta x)}{x} = (\alpha - \beta)f'(0)$, $\alpha, \beta \in \mathbb{R}^*$
- B) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f^2(3x) - f^2(2x)}{x} = 2f(0)f'(0)$

10.10 Η συνάρτηση f είναι ορισμένη στο διάστημα Δ με $f(x) > 0$ στο Δ και παραγωγίσιμη στο $x_0 \neq 0$ να δείξετε ότι:

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{\sqrt{f(x)} - \sqrt{f(x_0)}}{x^2 - x_0^2} = \frac{f'(x_0)}{4x_0 \sqrt{f(x_0)}}$$

10.11 Έστω η συνάρτηση f ορισμένη στο $\mathbb{R}$ και παραγωγίσιμη στο $x \in \mathbb{R}$, να δείξετε ότι

- A) $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x-h) - f(x)}{h} = -f'(x)$
- B) $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x-h)}{h} = 2f'(x)$

10.12 Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με σύνολο τιμών το $(0, +\infty)$, ώστε να ισχύει $f(x+y) = ef(x)f(y)$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$. Αν η f είναι παραγωγίσιμη στο σημείο με τετμημένη μηδέν και ισχύει ότι $f'(0) = e$, να αποδείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και να βρείτε τον τύπο της.

10.13 Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη στο 1 και ισχύει $f(xy) = f(x) + f(y)$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}^*$, να αποδείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}^*$.

10.14 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη στο $x_0 = 0$ και $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(2x) - f(x)}{x} = 3$. Να αποδείξετε ότι $f'(0) = 3$

ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΣΗΣ-ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΩΝ

10.15 Βρείτε τις παράγωγους των συναρτήσεων

A) $f(x) = \frac{e^x}{1+\sqrt{x}}$ B) $f(x) = \frac{1}{x^2 - 4}$

Γ) $g(x) = \sqrt{x} \eta \mu x + \frac{\ln x}{x-1}$ Δ) $f(x) = \frac{\ln x}{e^x}$

E) $g(x) = \frac{\eta \mu x - \sigma v x}{1 + \varepsilon \varphi x}$ Στ) $g(x) = \frac{\ln x}{x+2}$

Z) $f(x) = \frac{2 + \eta \mu x}{1 - \eta \mu x}$ H) $f(x) = \frac{x^2}{\ln x}$

Θ) $h(x) = \frac{2x+1}{e^x}$ I) $f(x) = \frac{1 - \eta \mu x}{1 + \sigma v x}$

10.16 Να βρείτε όλα τα πολυώνυμα P με

$$P(x) = [P'(x)]^2 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

10.17 Να αποδείξετε ότι:

A) Av $f(x) = x^2 \ln x$ τότε $2xf(x) - xf'(x) + x^2 = 0$

B) Av $y = \frac{x}{e^x}$ τότε $x \frac{dy}{dx} + (x-1)y = 0$

ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΣΥΝΘΕΤΗΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗΣ

10.21 Να βρεθούν οι παράγωγοι των συναρτήσεων:

$$f(x) = \eta \mu^2 x - \sigma v^2 3x,$$

$$f(x) = \varepsilon \varphi^2 (4x^3 + 1)$$

$$f(x) = \ln^3(x^2 + 3x) + \ln 3$$

$$f(x) = \sigma v \sqrt{\ln^3(2x)} + \sqrt{2}$$

$$f(x) = \eta \mu (2^x + 3^x) + \eta \mu t, \quad t \in \mathbb{R}$$

$$f(x) = (x^2 + 3)^4 (x^3 - 5)^3 + y^2, \quad y \in \mathbb{R}$$

10.22 Να βρεθούν οι παράγωγοι των συναρτήσεων

A) $f(x) = \begin{cases} x^2 \eta \mu \frac{1}{x} & \text{av } x \neq 0 \\ 0 & \text{av } x = 0 \end{cases}$

B) $f(x) = x^2 + |x-3| + 2$

Γ) $f(x) = x^{e^x}$ με $x > 0$

Δ) $f(x) = 2^{\varepsilon \varphi x}$

10.18 Θεωρούμε μια συνάρτηση f για την οποία ισχύει: $f(x+y) = e^x f(y) + e^y f(x) + xy + \alpha$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι:

A) $f(0) = -\alpha$

B) ηC_f περνά από την αρχή των αξόνων.

Γ) Αν είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ τότε ισχύει ότι $f'(x_0) = f(x_0) + f'(0)e^{x_0} + x_0$, $x_0 \in \mathbb{R}$.

Δ) Αν η f είναι παραγωγίσιμη στο 0 τότε είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και ισχύει

$$f'(x_0) = f(x_0) + f'(0)e^{x_0} + x_0 \text{ για κάθε } x_0 \in \mathbb{R}$$

10.19 Η συνάρτηση g είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$,

$$\text{με } g(e) = 1 \text{ και } g'(e) = 2. \text{ Av } f(x) = x^2 g(x) + \frac{x^2}{\ln x}$$

να βρείτε τον $f'(e)$

10.20 Να αποδείξετε ότι

A) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = 1$ B) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^5 - 2^5}{x - 2} = 80$

10.23 Δίνεται η $f(x) = e^x + x^3 + x$, $x \in \mathbb{R}$.

A) Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη και να βρείτε το πεδίο ορισμού της f^{-1}

B) Αν ηf^{-1} είναι παραγωγίσιμη στο $D_{f^{-1}}$, να δείξετε ότι $(f^{-1})'(1) = \frac{1}{2}$.

10.24 A) Av $f(x) = c(x-\alpha)(x-\beta)(x-\gamma)$ με

$c, \alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$ και $x \neq \alpha, \beta, \gamma$ τότε να αποδείξετε ότι:

$$\frac{f'(x)}{f(x)} = \frac{1}{x-\alpha} + \frac{1}{x-\beta} + \frac{1}{x-\gamma}$$

B) Να βρεθεί η f' av $f(x) = \frac{(x^2 + 5)^3 (1 + x^4)^2}{\sqrt{1 + x^2}}$

10.25 Αν η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 0$ και ισχύει: $f^3(x) + x^2 f(x) = 2x^2 \eta \mu x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$ να βρεθεί η παράγωγος της f στο $x_0 = 0$.

10.26 Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο R και για κάθε $x \in R$ ισχύει $f(2x+3) = x^2 + 3x + 5$ να βρεθεί το $f'(3)$

10.27 Οι συναρτήσεις f και g είναι παραγωγίσιμες στο R και για κάθε $x, y \in R$ ισχύει ότι $f(x+y)-g(x+y) = f(x)-g(x)$. Να δειχτεί ότι $f'(x) = g'(x)$, $\forall x \in R$

10.28 Έστω η συνάρτηση f παραγωγίσιμη στο R . Να αποδειχτεί ότι

- A) Αν η f είναι άρτια τότε η f' είναι περιττή
B) Αν η f είναι περιττή τότε η f' είναι άρτια

10.29 Έστω η συνάρτηση f παραγωγίσιμη στο 0 τέτοια ώστε για κάθε $x \in R$ να ισχύει $f(f(x)) = f(x) + 2x$. Να αποδείξετε ότι $f'(0) = -1$ ή $f'(0) = 2$

10.30 Οι συναρτήσεις f, g είναι παραγωγίσιμες στο R και για κάθε $x \in R$ ισχύει ότι $g(x) = e^{f(x^2)}$, με $f'(1) \neq 0$, να αποδειχτεί ότι $g'(1) = 2g(1)f'(1)$

10.31 Δίνεται η συνάρτηση f για την οποία είναι $f(x+y) = f(x)f(y)$ και $f(x) \neq 0$ για κάθε $x, y \in R$. Αν ισχύει ότι $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)-1}{x} = \ell \in R$ να αποδειχτεί ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο R

10.32 Δίνεται ότι οι συναρτήσεις f, h είναι ορισμένες και παραγωγίσιμες στο $[0, 2]$ και ισχύει $2f^2(x) - h^3(x) = -9$ για κάθε $x \in [0, 2]$. Αν $f(1) = 3$ και $f'(1) = -2$, να βρεθεί το $h'(1)$

10.33 Έστω η συνάρτηση

$$f(x) = \begin{cases} x + x^2 \eta \mu \frac{2}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$$

Να εξετάστε αν η $f'(x)$ είναι συνεχής στο $x_0 = 0$

10.34 Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο R με $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in R$.

- A) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $y = |f(x)|$ είναι παραγωγίσιμη στο R .
B) Αν ισχύει ότι $f(-2) = -5$ και $f'(-2) = 4$ να αποδείξετε ότι $|f(-2)|' = -4$

ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΤΑΞΗΣ

10.35 Έστω μια συνάρτηση f δύο φορές παραγωγίσιμη στο R . Να αποδείξετε ότι:

- A) $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f'(x+2h) - f'(x)}{h} = 2f''(x)$, $x \in R$
B) $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f'(x-h) - f'(x)}{h} = -f''(x)$, $x \in R$
Γ) $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{4f'(x+2h) + 6f'(x-h) - 10f'(x)}{h} = 2f''(x)$ για κάθε $x \in R$

10.36 Να αποδειχτεί ότι:

- A) Αν $y = \ln(e^{2x} + 1) - x$ τότε $y'' = (1-y')(1+y')$
B) Αν $y = \eta \mu (\ln x) + \sigma v (\ln x)$ τότε $x^2 y'' + xy' + y = 0$

10.37 Αν η συνάρτηση f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο R και για κάθε $x \in R$ ισχύει

$$f(x^2) = xf(x), \text{ να αποδείξετε ότι } f''(1) = 0.$$

10.38 Να αποδείξετε ότι:

- A) Αν $f(x) = \sigma v x$, τότε $f^{(v)}(x) = \sigma v \left(x + \frac{v\pi}{2} \right)$
B) Αν $f(x) = xe^x$ τότε $f^{(v)}(x) = e^x (x+v)$

10.39 Να βρείτε όλα τα πολυώνυμα $P(x)$ για τα οποία ισχύει ότι $P(x) = [P'(x)]^2$

ΕΦΑΠΤΟΜΕΝΗ ΚΑΜΠΥΛΗΣ

10.40 Μια συνάρτηση f είναι συνεχής στο $x_0 = 1$ και ισχύει $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - x^2}{x - 1} = 7$. Να αποδείξετε ότι η εφαπτομένη της C_f στο σημείο $A(1, f(1))$ είναι κάθετη στην ευθεία $x + 9y + 5 = 0$

10.41 Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3$. Να βρείτε τις εφαπτόμενες της C_f που διέρχονται από το $M(-2, -8)$

10.42 Έστω συνάρτηση f για την οποία ισχύει ότι: $x \ln x \leq f(x) \leq x^2 - x$ για κάθε $x \in \Delta$. Να αποδείξετε ότι είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 1$ και να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο σημείο $M(1, f(1))$.

10.43 Αν $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = \frac{1}{x}$ και $a > 0$, να αποδειχτεί ότι το εμβαδόν του τριγώνου που σχηματίζουν οι ημιάξονες Ox, Oy και η εφαπτομένη της καμπύλης στο $x_0 = a$ είναι ανεξάρτητο του a .

10.44 Να βρεθούν οι εφαπτόμενες των C_f, C_g όταν $f(x) = x^2 + 2$ και $g(x) = -\frac{1}{8}x^2 + \frac{1}{2}$ που τέμνονται στον y' και είναι κάθετες μεταξύ τους.

$$\underline{10.45} \quad \text{Αν } f(x) = \begin{cases} ax^2 + 2ax + \beta + a & x \geq 2 \\ \frac{\gamma}{x+1} & x < 2 \end{cases}, \text{ να}$$

βρεθούν τα $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$ ώστε η εφαπτομένη της C_f στο $A(2, f(2))$ να είναι παράλληλη προς την $2x + y - 1 = 0$

10.46 Αν $f(x) = a \ln x + \beta x^2 + 3$, να βρείτε τα $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ ώστε η ευθεία $\varepsilon: 2x - y + 4 = 0$ να είναι εφαπτόμενη της C_f στο σημείο της $A(1, f(1))$.

10.47 Για την παραγωγίσιμη συνάρτηση f ισχύει ότι $f(2+x) - f(2-x) = -2x$, $\forall x \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης στο σημείο $(2, f(2))$ είναι κάθετη στην $y = x$.

10.48 Αν $f(x) = 4 - x^2$ και $g(x) = -x^2 + 8x - 20$. Να βρείτε τις κοινές εφαπτόμενες των C_f και C_g .

10.49 Για ποια τιμή του $\alpha \neq 0$ η εφαπτόμενη της $f(x) = x^2 - 3x$ στο $(1, f(1))$ είναι εφαπτόμενη της $g(x) = \frac{\alpha}{x}$

10.50 Να δείξετε ότι οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $f(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$ και $g(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{2} \sin x$ έχουν κοινή εφαπτομένη σε κάθε κοινό τους σημείο.

10.51 Θεωρούμε την συνάρτηση f που έχει συνεχή πρώτη παράγωγο στο $\mathbb{R}$ με $f'(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Αν η C_g της g με $g(x) = \frac{f(x)}{f'(x)}$ τέμνει τον

άξονα x' , να αποδειχτεί ότι η εφαπτομένη στο σημείο τομής, σχηματίζει με τον άξονα x' γωνία 45°

10.52 Να βρείτε τον $\alpha \in \mathbb{R}$ ώστε η συνάρτηση f με $f(x) = \alpha^x$, να έχει εφαπτομένη την $y = x$.

10.53 Μία συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα: $f(x-2) \leq x^2 - 3x + 2 \leq f(x-3) + 2x - 4$, $\forall x \in \mathbb{R}$.

Έστω μεταβλητή ευθεία η οποία διέρχεται από το $M\left(-\frac{1}{2}, 0\right)$ και τέμνει τη C_f σε δύο διαφορετικά σημεία A και B .

Να βρείτε τον τύπο της f και να αποδείξετε ότι οι εφαπτόμενες της C_f στα A και B τέμνονται κάθετα.

10.54 Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2\alpha \cdot \ln x$, $x > 0$, όπου $\alpha \in \mathbb{R}$. Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτόμενης της C_f στο σημείο της $M(1, f(1))$ και αποδείξετε ότι διέρχεται από σταθερό σημείο P για κάθε $\alpha \in \mathbb{R}$.

10.55 Αν η ευθεία $y - 2x = 0$ είναι η εφαπτομένη του διαγράμματος της $y = f(x)$, στο σημείο της με $x_0 = -1$, να βρεθεί η εφαπτομένη (ε_1) του C_g της g

$$\text{με } g(x) = f\left(-\frac{1}{x^2}\right) \text{ στο σημείο με } x_1 = 1$$

10.56 * Αν $f(x) = \frac{1}{x}$ και $g(x) = e^{-x}$, να αποδείξετε ότι οι C_f και C_g έχουν κοινή εφαπτομένη.

10.57 Να δείξετε ότι οι γραφικές παραστάσεις των $g(x) = e^x$ και $f(x) = 2x^2$, έχουν κοινή εφαπτομένη

10.58 Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^4 - 4x^2 - 3x$. Να βρεθεί ευθεία που να είναι εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f σε δύο διαφορετικά σημεία της.

10.59 ** Έστω συνάρτηση f παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$, και ισχύει $f(\ln x) = x \ln x - x$, $x > 0$

A) Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση της παραγώγου, $C_{f'}$, διέρχεται από την αρχή των αξόνων.

B) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο σημείο της με τετμημένη 0.

Γ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του τριγώνου το οποίο σχηματίζεται από την εφαπτομένη της C_f στο σημείο της με $x_0 = 1$ και τους άξονες x' και y' .

10.60 ** Έστω η $f(x) = \frac{\ln(ax)}{x}$ με $a, x > 0$

A) Να βρεθεί η εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο σημείο $(x_0, f(x_0))$.

B) Να αποδείξετε ότι οι παραπάνω εφαπτόμενες στο σημείο $(x_0, f(x_0))$, καθώς μεταβάλλεται το a , διέρχονται από το ίδιο σημείο.

10.61 Έστω μία παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, με $f(x^2) + f(x) = 3 \cdot \ln x + 4$

A) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτόμενης της γραφικής παράστασης της f στο $(1, f(1))$

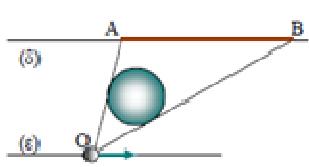
B) Να υπολογίσετε την τιμή του ορίου

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x \cdot f(x) - 2}{x^2 - 1}.$$

Η ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΩΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ

10.62 Το κινητό Ο κινείται με σταθερή ταχύτητα $2m / sec$ κατά μήκος της ευθείας (ε).

Κυκλικό εμπόδιο έχει το κέντρο του στην μεσοπαράλληλη των ευθειών (ε), (δ), έχει διάμετρο $2m$ ίση με το μισό της απόστασης των (ε), (δ) και δημιουργεί την «σκιά» AB . Να βρεθεί ο στιγμιαίος ρυθμός μεταβολής του μήκους AB την στιγμή κατά την οποία το τρίγωνο OAB γίνεται ορθογώνιο για πρώτη φορά
(Άσκηση από www.mathematica.gr)

10.63 Σημείο M ξεκινά από το $O(0,0)$ και κινείται πάνω στην καμπύλη $y = \sqrt{x}$, ώστε η γωνία

$\hat{xOM}$ να ελαττώνεται με ρυθμό

$$\theta'(t) = -\frac{\pi}{14} \text{ rad/sec.}$$

A) Να αποδείξετε ότι η τετμημένη $x(t)$ του σημείου M δίνεται από τη σχέση: $x(t) = \sigma \varphi^2 \theta(t)$ και η απόσταση $s(t)$ του σημείου M από την αρχή των αξόνων ισούται με $s(t) = \frac{\sigma \sin \theta(t)}{\eta \mu^2 \theta(t)}$

B) Να βρείτε το ρυθμό μεταβολής της απόστασης OM , τη στιγμή t_0 που είναι $\hat{xOM} = \frac{\pi}{6}$

11

Θ ROLLE

11.01 Αν $f(x) = \begin{cases} x^2 + \alpha x + \beta & x < 0 \\ 3 + (\gamma - \alpha)x & x \geq 0 \end{cases}$ να βρεθούν οι $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$ ώστε να εφαρμόζεται το θεώρημα Rolle στο $[-1, 1]$ και να βρεθεί $\xi \in (-1, 1)$ ώστε $f'(\xi) = 0$.

11.02 Θεωρούμε μια συνάρτηση f η οποία είναι συνεχής και μη μηδενική στο $\left[\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}\right]$ και παραγωγίσιμη στο $\left(\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}\right)$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $x_0 \in \left(\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}\right)$ τέτοιο ώστε $f'(x_0) = f(x_0) \varepsilon \varphi x_0$.

11.03 Δίνεται ότι η f συνεχής στο $[\alpha, \beta]$, $\alpha > 0$ και παραγωγίσιμη στο (α, β) με $\frac{f(\alpha)}{\alpha} = \frac{f(\beta)}{\beta}$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (\alpha, \beta)$ ώστε $\xi f'(\xi) = f(\xi)$.

11.04 Δίνεται η συνάρτηση f συνεχής στο $[\alpha, \beta]$ και παραγωγίσιμη στο (α, β) . Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (\alpha, \beta)$ ώστε $3\xi^2 \frac{f(\beta) - f(\alpha)}{\beta^3 - \alpha^3} = f'(\xi)$.

11.05 Έστω f μια παραγωγίσιμη συνάρτηση στο $\mathbb{R}$ με $f(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $\frac{f(2000)}{f(1999)} = e$. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f'(x) = f(x)$ έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο $(1999, 2000)$.

11.06 Να αποδείξετε ότι οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $f(x) = e^x + 2x$ και $g(x) = e^{-x} - x^3$ έχουν ένα μόνο κοινό σημείο που βρίσκεται στον y' .

11.07 Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $x^5 + 3x - a = 0$ έχει μοναδική ρίζα στο $\mathbb{R}$

11.08 Να δειχθεί ότι η εξίσωση $2013x^{2012} - 2012(\lambda + 1)x^{2011} + \lambda = 0$ έχει τουλάχιστον μία ρίζα στο $(0, 1)$ για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$.

11.09 Έστω συνάρτηση f για την οποία ισχύουν ότι είναι συνεχής στο $[1, e]$, παραγωγίσιμη στο $(1, e)$ και $f(e) - f(1) = 1$. Να αποδειχτεί ότι η εξίσωση $xf'(x) = 1$ έχει μια τουλάχιστον λύση στο $(1, e)$.

11.10 Δίνονται οι $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$. Να αποδειχτεί ότι η εξίσωση $\alpha \sin x + \beta \cos 2x + \gamma \sin 3x = 0$ έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο διάστημα $(0, \pi)$.

11.11 Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $\alpha x^3 + \beta x^2 + \gamma x + \delta = 0$ με $\beta^2 < \alpha\gamma$, $\alpha \neq 0$ έχει μοναδική ρίζα στο $\mathbb{R}$.

11.12 Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $x^8 = 7x + 6$ δεν έχει περισσότερες από δύο διαφορετικές ρίζες στο $\mathbb{R}$.

11.13 Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $e^x = \alpha x^2 + \beta x + \gamma$ έχει μέχρι τρείς ρίζες στο $\mathbb{R}$.

11.14 Να λύσετε τις εξισώσεις:
A) $\ln(1 + xe^x) = x$ B) $2^x + 5^x = 2 + 5x$

11.15 Να δείξετε ότι μεταξύ δύο ριζών της εξίσωσης $e^x \eta x = 1$ υπάρχει ρίζα της εξίσωσης $e^x \sigma v x = -1$.

11.01 A) Να δείξετε ότι η $f(x) = x^3 + \lambda x^3 - 3x + 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ με $\lambda \in \mathbb{R}$ δεν είναι 1-1.
B) Να δείξετε ότι εφαρμόζεται το θ. Rolle για τη συνάρτηση $g(x) = e^{f(x)} + x^2 + \lambda x - 3$

...

11.02 Η απόσταση δύο πόλεων που συνδέονται με ευθεία σιδηροδρομική γραμμή είναι 51 km . Μια αμαξοστοιχία διανύει τη μεταξύ τους απόσταση σε 0,6 ώρες. Να αποδειχτεί ότι για κάποια χρονική στιγμή η αμαξοστοιχία έχει ταχύτητα 85 km / h .

11.03 Αν f συνεχής στο $[1,5]$ με $f(1) = -2$ και $|f'(x)| < 2$, $\forall x \in (1,5)$ να δείξετε ότι $-10 < f(5) < 6$

11.04 Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $[1,4]$ και για κάθε $x \in R$ ισχύει $f(4x) = 4f(x)$ και $f\left(\frac{25}{100}\right) = 1$ να αποδείξετε ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2, \xi_3 \in (1,4)$ ώστε $f'(\xi_1) + f'(\xi_2) + f'(\xi_3) = 12$

11.08 Αν η f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο R και υπάρχουν τρία συνευθειακά σημεία C_f , να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in R$ με $f''(\xi) = 0$.

11.09 Η συνάρτηση f δύο φορές παραγωγίσιμη στο R . Αν οι αριθμοί $f(2), f(4), f(6)$ είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου να αποδείξετε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_o \in (2,6)$ ώστε $f''(x_o) = 0$.

11.10 Έστω $f : R \rightarrow R$ τρεις φορές παραγωγίσιμη. Υποθέτουμε ότι $f(1) = f(0) = f'(0) = f''(0) = 0$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $x \in (0,1)$ ώστε $f'''(x) = 0$.

11.11 Έστω f παραγωγίσιμη στο R της οποίας η παράγωγος είναι γνησίως φθίνουσα στο R . Να αποδείξετε ότι: $f(1999) + f(2002) < f(2000) + f(2001)$.

11.12 Θεωρούμε την παραγωγίσιμη στο R συνάρτηση f για την οποία ισχύει $f(\ln \alpha) = f(\ln \beta)$. Αν ισχύει $\ln \alpha < \ln \gamma < \ln \beta$, με $\alpha, \beta, \gamma > 0$ και $\frac{\gamma}{\alpha} = \frac{\beta}{\gamma} = e^2$, να δειχτεί ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in R$ με $f'(\xi_1) + f'(\xi_2) = 0$

11.05 Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \log x$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (1,20)$ ώστε $\xi = \frac{19 \cdot \log e}{1 + \log 2}$.

11.06 Να αποδείξετε τις ανισότητες:

- A) $xe^{\frac{1}{x+1}} < x+1 < xe^{\frac{1}{x}}$ για κάθε $x > 0$.
 B) $2 - \frac{e}{\pi} < \ln \pi < \frac{\pi}{e}$

11.07 Να αποδείξετε τις ανισότητες:

- A) $\frac{x}{x+1} < \ln(x+1) < x \text{ av } x > 0$
 B) $x \leq e^{x-1} \leq 1 + (x-1)e \text{ av } x \in (1,2)$

.....

11.13 Έστω συνάρτηση f , δύο φορές παραγωγίσιμη στο $[a,b]$ με $f(a) = f(b) = 0$. Να αποδειχτεί ότι υπάρχει $x_o \in (a,b)$ ώστε $f'(x_o) = f(x_o) f''(x_o)$.

11.14 Έστω $f(x) = \alpha^2 x^6 + \beta x^4 + x^2 + \gamma + \delta$, $\alpha, \beta, \gamma, \delta \in R^*$ με $3\beta^2 < 5\alpha^2$. Να αποδείξετε ότι δεν υπάρχουν τρία διαφορετικά συνευθειακά σημεία που να ανήκουν στη γραφική παράσταση της .

11.15 Έστω η συνάρτηση f , παραγωγίσιμη στο R με $f(-1) = -1$, $f(1) = 1$. Να αποδειχτεί ότι υπάρχουν

- A) $-1 < \xi_1 < \xi_2 < 1$ ώστε $f'(\xi_1) + f'(\xi_2) = 2$
 B) $-1 < \kappa_1 < \kappa_2 < 1$ ώστε $\frac{1}{f'(\kappa_1)} + \frac{1}{f'(\kappa_2)} = 2$

11.16 Η συνεχής συνάρτηση $f : [a, b] \rightarrow R$, είναι

δύο φορές παραγωγίσιμη στο (a, b) , με

$f(a) = f(b) = 0$. Να αποδείξετε ότι:

- A) αν υπάρχει $x_o \in (a, b)$ με $f(x_o) > 0$, τότε υπάρχει $\xi \in (a, b)$ ώστε $f''(\xi) < 0$,
 B) αν υπάρχει $x_o \in (a, b)$ με $f(x_o) < 0$, τότε υπάρχει $\xi \in (a, b)$ ώστε $f''(\xi) > 0$.

11.17 Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $[0, \alpha]$ με $\alpha > 1$ και ισχύει $f(0) = 0$ και

$f(x^2) = 2f(x)$, $\forall x \in [0, \alpha]$. Να δείξετε ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (0, \alpha)$ ώστε $f'(\xi_1) + f'(\xi_2) = \frac{f(\alpha)}{2(\sqrt{\alpha} - 1)}$.

11.18 Αν για τη συνάρτηση f στο διάστημα $[\alpha, \beta]$ ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις του θεωρήματος του Rolle, τότε να αποδείξετε ότι:

- A) υπάρχουν αριθμοί $\xi_1, \xi_2 \in (\alpha, \beta)$ με $\xi_1 < \xi_2$ και $f'(\xi_1) + f'(\xi_2) = 0$.
- B) υπάρχουν $\kappa_1, \kappa_2 \in (\alpha, \beta)$ με $\kappa_1 < \kappa_2$ ώστε $3f'(\kappa_1) + 2f'(\kappa_2) = 0$
- Γ) ότι η εξίσωση $f'(x) = f(x) - f(\alpha)$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο διάστημα (α, β) .

11.19 Έστω η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : R \rightarrow R$ με $f(2) = 0$. Να δείξετε ότι υπάρχει $\xi \in R$, ώστε η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f στο $M(\xi, f(\xi))$, να τέμνει τον άξονα x' στο $P(2\xi, 0)$

11.20 Έστω η συνάρτηση $f : [\alpha, \beta] \rightarrow R$ συνεχής στο $[\alpha, \beta]$, παραγωγίσιμη στο (α, β) με $f(\alpha) = 2\beta$, $f(\beta) = 2\alpha$

A) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 2x$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο (α, β) .

B) Να αποδείξετε ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (\alpha, \beta)$ τέτοια ώστε $f'(\xi_1)f'(\xi_2) = 4$.

11.21 Η συνάρτηση f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο $[\alpha, \beta]$, με $f(\beta) < 0$ και $f(\alpha) = f'(\alpha) = 0$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (\alpha, \beta)$, ώστε $f''(\xi) < 0$.

11.22 Η συνάρτηση $f : [1, 4] \rightarrow R$ είναι δύο φορές παραγωγίσιμη και ισχύουν $f(1) = 2$ και $f(4) = 8$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει εφαπτομένη της C_f που διέρχεται από την αρχή των αξόνων.

11.23 Έστω συνάρτηση f για την οποία ισχύουν οι προϋποθέσεις του θ Rolle στο διάστημα $[2, 20]$. Να αποδείξετε ότι υπάρχουν

- A) x_1, x_2, x_3 με $2 < x_1 < x_2 < x_3 < 20$ ώστε $f'(x_1) + f'(x_2) + f'(x_3) = 0$
- B) ξ_1, ξ_2, ξ_3 με $2 < \xi_1 < \xi_2 < \xi_3 < 20$ ώστε $2f'(\xi_1) + 3f'(\xi_2) + 4f'(\xi_3) = 0$

11.24 Άντον $\frac{\alpha}{4} + \frac{\beta}{3} + \frac{\gamma}{2} + \delta = 0$, να δείξετε ότι η συνάρτηση $f(x) = \alpha x^3 + \beta x^2 + \gamma x + \delta$ μηδενίζεται για ένα τουλάχιστον σημείο του διαστήματος $(0, 1)$

11.25 Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $4x^3 + 2\lambda x - \lambda - 1 = 0$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο $(0, 1)$ για κάθε $\lambda \in R$.

11.26 Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $\alpha \cdot \ln^3 x + \beta \cdot \ln^2 x + \gamma \cdot \ln x + \delta = 0$, $\alpha, \beta, \gamma, \delta \in R$ ώστε $3(2\alpha + \gamma + \delta) + 4\beta = 0$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο $(1, e^2)$.

11.27 Έστω f μια παραγωγίσιμη συνάρτηση στο R με $f(x) > 0$ $\forall x \in R$ και $f(20) = e \cdot f(19)$. Να δείξετε ότι η εξίσωση $f'(x) = f(x)$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο $(19, 20)$.

11.28 Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = (x-1)\ln(2x)$.

Να αποδείξετε ότι:

- A) Υπάρχει $\xi \in \left(\frac{1}{2}, 1\right)$ ώστε η εφαπτομένη της C_f στο $(\xi, f(\xi))$ να είναι παράλληλη στον άξονα x' .
- B) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $(2x)^x = e^{2-2x}$ έχει ρίζα στο $\left(\frac{1}{2}, 1\right)$

11.29 Έστω f παραγωγίσιμη στο R . Άντον $f(x) \geq \frac{f(0) + f(10)}{2}$. Να δείξετε ότι υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_o \in (0, 10)$ τέτοιο ώστε $f'(x_o) = 0$

ΣΤΑΘΕΡΗ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ

11.30 Δίνεται συνάρτηση $f : R \rightarrow R$, ώστε:

$$f'''(x) + 2f'(x) = f''(x) + 2f(x), \text{ για κάθε } x \in R \text{ και}$$

$$f(0) = f'(0) = f''(0) = 1. \text{ Να αποδείξετε ότι:}$$

A) Οι συναρτήσεις $h(x) = f(x)e^{-x}$ και

$$g(x) = [f''(x) - f'(x)]^2 + 2[f'(x) - f(x)]^2 \text{ είναι σταθερές συναρτήσεις}$$

B) Να βρεθεί ο τύπος της f .

11.31 Θεωρούμε συνάρτηση $f : R \rightarrow R$ για την οποία ισχύει ότι: $|f(x) - f(y)| + \text{συν}(x - y) \leq 1$ για κάθε $x, y \in R$. Να αποδειχτεί ότι η f είναι σταθερή

11.32 Να βρείτε την f αν $f'(1-2x) = 7 - 12x$, $x \in R$ και $f(1) = 2$

11.33 Να βρείτε την f αν $f'(x) = -\frac{1}{x^2}$, $x \in R^*$ και $f(-1) = f(1) = 2$

11.34 Να αποδειχτεί ότι:

- A) αν $f''(x) = f(x)$ για κάθε $x \in R$ και $f(0) = f'(0) = 1$ τότε $f(x) = e^x$, $x \in R$,
- B) αν $\delta''(x) = \delta(x) + 5x$ για κάθε $x \in R$, $\delta(0) = 1$ και $\delta'(0) = -4$, τότε $\delta(x) = e^x - 5x$, $x \in R$.

11.35 Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f με $f(0) = 2$, αν ισχύει $(f(x) - e^x)(f'(x) - e^x) = 0$, $\forall x \in R$

11.36 Έστω συνάρτηση f ορισμένη στο R παραγωγίσιμη στο R^* με $f(0) = 0$, της οποίας όλες οι εφαπτόμενες διέρχονται από την αρχή των αξόνων. Να βρείτε εκείνη τη συνάρτηση f της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από τα σημεία $(2, 1)$ και $(-2, 1)$

11.37 Έστω f παραγωγίσιμη συνάρτηση στο R . Να δείξετε ότι ισχύει $f'(x) = (2x+1)f(x)$, $\forall x \in R$ αν και μόνο αν υπάρχει $c \in R$ ώστε $f(x) = ce^{x^2+x}$

11.38 Να βρείτε την f , αν για κάθε $x \in R$ ισχύει $f'(x) - f(x) = \eta mx + \sigma vnx$ και $f(0) = 1$.

11.39 Αν η $f : (0, \pi) \rightarrow R$ είναι δύο φορές παραγωγίσιμη με $f'\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0$ και $f''(x) = -f(x)$ για κάθε $x \in (0, \pi)$ να αποδείξετε ότι $f(x) = \alpha \eta mx + \alpha \sigma vnx$, $\alpha \in R$.

11.40 Να βρεθεί η συνάρτηση $f : R \rightarrow R$ αν ισχύει: $(x-2)f'(x) = 2x^2 - 5x + 2$, $x \in R$ και $f(3) = 7$

11.41 Να βρεθεί συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow (0, +\infty)$ παραγωγίσιμη, αν ισχύει ότι $f'(x) = f(x) \cdot \ln[f(x)]$ για κάθε $x > 0$ και $f'(1) = 0$

11.42 Να βρεθεί, αν υπάρχει, συνάρτηση f που είναι παραγωγίσιμη στο R^* και για κάθε $x \in R^*$ ισχύει $f(x) = xf'(x)$, $f(1) = 1$ και $f(-1) = 2$.

11.43 Να βρείτε την εξίσωση της καμπύλης που διέρχεται από το $M(0, -3)$ και σε κάθε σημείο της με τετυημένη x_0 έχει εφαπτομένη με $\lambda_{\text{εφ}} = \frac{4x_0}{4x_0^2 + 1}$

11.44 Να βρεθεί παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow (0, +\infty)$, αν ισχύει ότι $f'(1) = 0$ και $f'(x) = f(x) \cdot \ln[f(x)]$ για κάθε $x > 0$

11.45 Αν η $f : (0, \pi) \rightarrow R$ είναι δύο φορές παραγωγίσιμη με $f'\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0$ και $f''(x) = -f(x)$ για κάθε $x \in (0, \pi)$, να αποδείξετε ότι $f(x) = \alpha \eta mx + \alpha \sigma vnx$, $\alpha \in R$.

11.46 Να βρεθεί συνάρτηση f παραγωγίσιμη στο R με $f(x) > 0$, $x \in R$ της οποίας η γραφική παράσταση σε κάθε σημείο $M(x, f(x))$ έχει εφαπτομένη με κλίση $4x\sqrt{f(x)}$, $x \in R$ και ισχύει $f(1) = 9$

11.47 Να βρεθεί ο τύπος της συνάρτησης f αν είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο R , η C_f διέρχεται από το $O(0,0)$ η εφαπτόμενη της C_f στο σημείο $O(0,0)$ είναι παράλληλη στην ευθεία $-2x + y + 3 = 0$ και ισχύει $(x^2 + 1) \cdot f''(x) + 4x \cdot f'(x) + 2f(x) = 0$, $x \in R$

11.48 Έστω οι συναρτήσεις f και g δύο φορές παραγωγίσιμες στο R με $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in R$. Αν δέχονται κοινή εφαπτόμενη σε κοινό σημείο τους και ισχύει $f''(x)g(x) = f(x)g''(x)$ για κάθε $x \in R$, να δείξετε ότι $f(x) = g(x)$

11.49 A) Έστω συνάρτηση $f: R \rightarrow R$ για την οποία ισχύει $f''(x) + f(x) = 0$, $x \in R$ και $f(0) = f'(0) = 0$. Να αποδείξετε ότι η f είναι η μηδενική συνάρτηση.
 B) Έστω συνάρτηση $g: R \rightarrow R$ με $g''(x) + g(x) = 0$ για κάθε $x \in R$ και $g(0) = 0$, $g'(0) = 1$. Να αποδείξετε ότι η $g(x) = \eta x$.

11.50 Έστω η περιττή και παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: (-\alpha, \alpha) \rightarrow R$ για την οποία ισχύει ότι $|f'(x)| \leq f(x)$ για κάθε $x \in (-\alpha, \alpha)$. Να αποδείξετε ότι $f''(0) = 0$

11.51 Να βρείτε συνάρτηση f , παραγωγίσιμη στο R , αν η εφαπτομένη στη γραφική της παράσταση σε κάθε σημείο $(x, f(x))$ να έχει κλίση $2xe^{-x} - f(x)$ και το $A\left(1, \frac{2}{e}\right)$ να ανήκει στη γραφική παράσταση της f

11.52 Έστω η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: R \rightarrow R$ με $f'(x) \neq 0$ για κάθε $x \in R$ για την οποία υποθέτουμε ότι $f(2x - f(x)) = x$ για κάθε $x \in R$ και επιπλέον υπάρχει α με $f(\alpha) = \alpha$. Να δείξετε ότι $f(x) = x$ για κάθε $x \in R$

11.53 Δίνεται η συνάρτηση f , παραγωγίσιμη στο R ώστε να ισχύει $[f'(x) + f(x)]e^{2x} = f(x) - f'(x)$ για κάθε $x \in R$ και $f(0) = 1$. Να βρείτε τον τύπο της f .

11.54 * Δίνεται η συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow R$ με $f(xy) = f(x) + f(y)$ για κάθε $x, y \in (0, +\infty)$ και $f(e) = e$. Η f είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 1$. Αποδείξετε ότι

- A) η f είναι παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$
 B. $f(x) = e \ln x$, για κάθε $x \in (0, +\infty)$.

11.55 * Δίνεται συνάρτηση f παραγωγίσιμη στο R με $f(0) = 0$ για την οποία ισχύει ότι

$$f'(x)(e^{f(x)} + 1) = 2x + \frac{2x}{x^2 + 1} \text{ για κάθε } x \in R. \text{ Να βρεθεί ο τύπος της } f.$$

11.56 Έστω η συνάρτηση $f: R \rightarrow R$, ώστε να ισχύει ότι $f(1) = -1$, $f(2) = 2$ και $f(x+y) = xy + y^2 + f(x)$ για κάθε $x, y \in R$. Να αποδειχτεί ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο R και να βρεθεί ο τύπος της

11.57 Έστω συνάρτηση $f: R \rightarrow R$ και $v \in N$. Αν $v \geq 2$ και ισχύει $|f(x) - f(y)| \leq |x - y|^v$, $\forall x, y \in R$ τότε να αποδείξετε ότι η f είναι σταθερή.

11.58 Η συνάρτηση f είναι ορισμένη στο R με $f'(0) = 2$ και ισχύει $f(y+x) = f(y)f(x)e^{2xy}$, για κάθε $x, y \in R$. Να αποδείξετε ότι:

- A) $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in R$ και $f(0) = 1$
 B) η f είναι παραγωγίσιμη στο R , με $f'(x) = 2f(x)(x+1)$, για κάθε $x \in R$
 Γ) ο τύπος της f είναι $f(x) = e^{x^2+2x}$

11.59 Έστω συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow R$, παραγωγίσιμη στο 1 με $f'(1) = 1$ για την οποία ισχύει $f(xy) = x^2f(y) + y^2f(x)$. για κάθε $x, y > 0$.

- A) Να αποδείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη για κάθε $x > 0$ ισχύει $x^2f'(x) = 2xf(x) + x^3$
 B) Να αποδείξετε ότι για κάθε $x > 0$ ισχύει $f(x) = x^2 \ln(x)$

12

MONOTONIA

12.01 Να μελετήσετε τη μονοτονία των συναρτή-

σεων A) $f(x) = \frac{x}{\ln x}$

B) $f(x) = x + \sin x, \quad x \in [0, 2\pi]$

12.02 Να μελετήσετε τη μονοτονία των συναρτή-

σεων A) $f(x) = \begin{cases} e^x - ex - 1 & x \leq 0 \\ x^2 \ln x & x > 0 \end{cases}$

B) $f(x) = \ln(1+x^2) - e^{-x} + 1$

12.03 Να μελετήσετε τη μονοτονία της συνάρτη-

σης $f(x) = \sqrt{x^2 |x-1|}$ στο $\left[0, \frac{2}{3}\right]$

12.04 Να βρείτε το πλήθος των ριζών της εξίσωσης

$\ln(x-1) + x^2 + x - 6 = 0$

12.05 Να λύσετε την εξίσωση

$\ln(x+1) - \frac{2x}{x+2} + x = 0.$

12.06 Να λύσετε την εξίσωση $e^{x+1} + 2x - e = 0$

12.07 Έστω $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, παραγωγίσιμη συνάρ-

τηση για την οποία ισχύει $f'(x) - \frac{f(x)}{x} = 2 \ln x$, $f(1) = 2$.

Να βρεθεί ο τύπος της f και η μονοτονία της

12.08 Έστω η συνάρτηση $f(x) = \frac{\ln(x-1)}{\ln x}$, $x \geq 2$

A) να μελετήσετε τη μονοτονία της f

B) να αποδείξετε ότι:

a) $\ln(e^\pi - 1) \ln(e^\pi + 1) < \pi^2$.

b) $\ln(x-1) \cdot \ln(x+1) < \ln^2 x$, $x > 2$

12.09 Για κάθε $x \in [2, +\infty)$ να αποδείξετε ότι

$$(x+1) \sin \frac{\pi}{x+1} - x \sin \frac{\pi}{x} > 1$$

12.10 Να αποδείξετε ότι $2 - \frac{e}{2} < \ln 2 < \frac{2}{e}$

12.11 Να αποδείξετε ότι $e^\pi > \pi^e$

12.12 Να αποδείξετε ότι $2 \ln(\eta \mu x) < \eta \mu^2 x$ για κάθε $x \in (0, \pi)$

12.13 Έστω f συνάρτηση παραγωγίσιμη στο $[0, 3]$

με $f'(x) > 0$ και $f(1) = -1$, $f(2) = 1$. Αν

$g(x) = \frac{f(x)}{1 + f^2(x)}$, $0 \leq x \leq 3$, να βρείτε τα διαστήματα μονοτονίας και το σύνολο τιμών της g

12.14 Αν η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι παραγωγίσιμη με $f(0) = 0$ και η f' είναι γνησίως φθίνουσα, να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = \frac{f(x)}{x}$, $x > 0$ είναι γνησίως φθίνουσα.

12.15 Να αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f με

$f(x) = \ln(1 + x^2 - e^{-x})$ είναι γνησίως αυξουσα

12.16 Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία, ισχύουν $f(x) > 0$ και

$$f^3(x) + \ln(f(x)) + e^{f(x)} = x^3 + x^2 + 2x - 1 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Να λύσετε την εξίσωση $f(\ln x) = f(1-x^2)$

12.17 Έστω η παραγωγίσιμη συνάρτηση

$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f'(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε το

$$\text{πλήθος των ριζών της εξίσωσης } f(e^{-x}) = f(x+\alpha)$$

12.18 Έστω συνάρτηση $f : R \rightarrow R$ για την οποία ισχύει ότι $f(1-x) = -f(1+x)$ για κάθε $x \in R$. Αν ισχύει ότι $f'(x) \neq 0$, $\forall x \in R$, να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 0$

12.19 Οι συναρτήσεις f και g είναι παραγωγίσιμες στο R με $f(0) = g(0)$ και για κάθε $x \in R$ να ισχύουν $f'(x)g(x) > f(x)g'(x)$ και $g(x) > 0$. Να αποδείξετε ότι: $f(x) \geq g(x)$ για κάθε $x \in [0, +\infty)$ και $f(x) \leq g(x)$ για κάθε $x \in (-\infty, 0]$.

12.20 * Έστω μία παραγωγίσιμη συνάρτηση f στο $[0, +\infty)$ ώστε $[f(x)]^5 + 2[f(x)]^3 + 3f(x) = (x+1)\ln(x+1) - \frac{4}{5}x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{6} + 2004$. Να μελετηθεί η f ως προς την μονοτονία της.

ΑΚΡΟΤΑΤΑ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΩΝ

12.25 Να μελετήσετε τις παρακάτω συναρτήσεις ως προς την μονοτονία και τα ακρότατα:

A) $f(x) = x^2 \ln x$ B) $f(x) = 2^{\sin x}$, $0 \leq x < 2\pi$
 Γ) $f(x) = \frac{\ln x}{x^2}$ Δ) $f(x) = \frac{e^x}{2x}$ E) $f(x) = x\sqrt{4-x^2}$

12.26 Να μελετήσετε τις παρακάτω συναρτήσεις ως προς την μονοτονία και τα ακρότατα:

A) $f(x) = \begin{cases} x^3, & x < 1 \\ 7, & x = 1 \\ (x-2)^2, & x > 1 \end{cases}$
 B) $f(x) = \begin{cases} 1-e^{x-1}, & x \geq 1 \\ \ln(1-x), & x < 1 \end{cases}$

12.27 Να μελετήσετε τις παρακάτω συναρτήσεις ως προς την μονοτονία και τα ακρότατα:

A) $f(x) = \begin{cases} x^2 & x \leq 0 \\ \frac{1}{x} & x > 0 \end{cases}$
 B) $f(x) = \begin{cases} \sqrt{-x}, & x \leq 0 \\ \frac{1}{x}, & x > 0 \end{cases}$

12.21 Αν $xg'(x) > \sin x - g(x)$ για κάθε $x \in R$, να αποδείξετε ότι $g(x) > \frac{\eta \mu x}{x}$ για κάθε $x \neq 0$.

12.22 Έστω μια συνάρτηση $f : R \rightarrow R$ για την οποία ισχύει ότι $f'(x) > 2f(x)$ και $f(0) = 1$. Να αποδείξετε ότι $f(x) > e^{2x}$ για κάθε $x > 0$.

12.23 Αν η συνάρτηση $f : R \rightarrow R$ είναι παραγωγίσιμη με $f(0) = 0$ και $f'(x) + f(x) > 0$ για κάθε $x \in R$, να αποδείξετε $xf(x) > 0$ για κάθε $x \neq 0$.

12.24 Να βρεθεί ο τύπος της συνάρτησης f , που είναι συνεχής στο $[0, 1]$, παραγωγίσιμη στο $(0, 1)$ και ισχύει ότι $f'(x) \leq f(1) - f(0)$ για κάθε $x \in (0, 1)$

12.28 Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $f(x) = x^2(x+\alpha)^2(x-\beta)^2$ με $\alpha, \beta > 0$ έχει τρία τοπικά ελάχιστα και δύο τοπικά μέγιστα.

12.29 Να βρεθεί για ποιες τιμές του $\alpha \in R$, η συνάρτηση f με $f(x) = x^3 + (\alpha - 1)x^2 + 2x + 10$ είναι γνησίως αύξουσα στο R .

12.30 Να βρεθεί ο $\kappa \in R$ ώστε η μέγιστη τιμή της συνάρτησης $f(x) = xe^{2\kappa-x}$ να είναι το e .

12.31 Να βρεθούν οι τιμές των $\alpha, \beta \in R$ ώστε η συνάρτηση $f(x) = \alpha \ln 2x + \frac{\beta}{x} + \alpha$ να έχει στη θέση $x_0 = 1$ τοπικό ακρότατο με τιμή $2 + \ln 2$.

12.32 A) Να μελετήσετε ως προς την μονοτονία και τα ακρότατα τη συνάρτηση $f(x) = \frac{e^x}{x^v}$, $v \in N^*$

B) Να δείξετε ότι $e^x \geq \left(\frac{ex}{v}\right)^v$, $\forall x \in (0, +\infty)$

12.33 Έστω η συνάρτηση $f(x) = e^x + x^2 - x - 1$

- A) Να αποδείξετε ότι η C_f δέχεται οριζόντια εφαπτομένη σε ένα μόνο σημείο της.
- B) Να λύσετε την εξίσωση $e^x + x^2 = x + 1$.
- Γ) Να αποδείξετε ότι $e^x - 1 \geq x(1-x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$

12.34 Έστω συνάρτηση f παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$, για την οποία ισχύουν: $f(0) = 1$ και $e^{2x}f(x) - 1 \leq 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο σημείο $A(0,1)$.

12.35 Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και ισχύει $(f(x))^2 + x^2 = 1 + 2xf(x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$. Δείξτε ότι η f δεν έχει τοπικά ακρότατα.

12.36 Έστω η συνάρτηση $f(x) = x \ln^2 x$. Να βρείτε το σημείο της C_f όπου η f έχει τη μικρότερη κλίση.

12.37 Να βρείτε τις τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$ αν η συνάρτηση $f(x) = x^3 - (\lambda - 1)x^2 + (\lambda + 5)x - 2$ δεν έχει ακρότατα.

12.38 Έστω η συνάρτηση $f : (0,1) \rightarrow \mathbb{R}$, η οποία είναι παραγωγίσιμη τρεις φορές με $f(x) \geq 0$ για κάθε $x \in (0,1)$. Αν υπάρχουν $x_1, x_2 \in (0,1)$ με $x_1 \neq x_2$ τέτοια, ώστε $f(x_1) = f(x_2) = 0$ να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (0,1)$ με $f^{(3)}(\xi) = 0$.

12.39 Δίνεται η δυο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση f στο $[\alpha, \beta]$. Αν υπάρχουν $x_1, x_2 \in (\alpha, \beta)$ τέτοιοι ώστε $f(\alpha), f(\beta) \in (f(x_1), f(x_2))$, να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (\xi_1, \xi_2)$ ώστε $f''(\xi) = 0$.

12.40 Έστω συνάρτηση f δύο φορές παραγωγίσιμη στο $[-\alpha, \alpha]$ που παρουσιάζει ακρότατο στο $\beta \in (-\alpha, \alpha)$ με την f' να είναι περιττή. Δείξτε ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (-\alpha, \alpha)$ ώστε $f''(\xi_1) + f''(\xi_2) = \frac{2af'(\alpha)}{\alpha^2 - x_o^2}$

12.41 Μια συνάρτηση f είναι ορισμένη και δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει: $f^2(3x+1) + 4 \leq 4f(2x^2 + x + 1)$. Να αποδείξετε ότι:

- A) Υπάρχει $\xi \in (1,4)$ τέτοιο ώστε: $f'(\xi) = 0$
- B) Η συνάρτηση f δεν αντιστρέφεται
- Γ) $f'(1) = f'(4)$
- Δ) Η εξίσωση $f''(x) = 0$ έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο $\mathbb{R}$

12.42 Έστω οι συναρτήσεις $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ οι οποίες είναι παραγωγίσιμες και ισχύουν: $f(x) \geq x + 1$ και $f(x)e^{g(x)} = e^x - x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Αν η C_f διέρχεται από το σημείο $A(0,1)$, να αποδείξετε ότι οι εφαπτόμενες των C_f και C_g στο $x_o = 0$ τέμνονται κάθετα

12.43 Έστω g, f παραγωγίσιμες συναρτήσεις για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Αν ισχύει $f(x) \leq x^2 + g(x)$ και $f(3) - g(3) = 9$, να δείξετε ότι ισχύει $f'(3) - g'(3) = 6$.

12.44 Αν ισχύει ότι $\ln x + \frac{a}{x} \geq a$, $\forall x > 0$, να βρείτε το a

12.45 Αν $\alpha, \beta > 0$ και ισχύει $\alpha \frac{\ln x}{x} + \beta \frac{x-1}{x} \leq 2$ για κάθε $x > 0$, να αποδείξετε ότι $\alpha \cdot \beta = 1$.

12.46 Έστω η συνάρτηση $f(x) = a^x - x^a$, $x > 0$, $a > 0$ με $f(x) \geq 0$, $\forall x > 0$. Να δείξετε ότι $a = e$ και ότι η $f(x)$ είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα $[e, +\infty)$.

12.47 Έστω η συνάρτηση $f(x) = \frac{x}{e^x} + 1 - \lambda$, $\lambda \in \mathbb{R}$

A) Να βρείτε τη μικρότερη τιμή του λ για την οποία ισχύει $f(x) \leq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

B) Αν $\lambda \geq 1 + \frac{1}{e}$ να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = (1-\lambda)x - \frac{x+1}{e^x}$ είναι γνησίως φθίνουσα.

12.48 Έστω η συνάρτηση $f : R \rightarrow R$, δύο φορές παραγωγίσιμη με $f'(x) > f''(x)$, $x \in R$ που παρουσιάζει για $x_0 = 0$ τοπικό ακρότατο το $f(0) = 0$ να δείξετε ότι: Av $x < 0$ τότε $f(x) < f'(x)$, Av $x > 0$ τότε $f(x) > f'(x)$

12.49 Να βρείτε τον γεωμετρικό τόπο των σημείων $(x_0, f(x_0))$, όπου x_0 η θέση του τοπικού ακροτάτου της $f(x) = x \ln x + \lambda x$, $\lambda \in R$ όταν το λ διατρέχει το R

12.50 Av $f(x) = x^\lambda \cdot e^{2\lambda-x}$, $\lambda > 0$, $x > 0$, να βρείτε την τιμή του λ για την οποία το μέγιστο της f παίρνει την ελάχιστη τιμή του.

12.51 Έστω η συνάρτηση

$$f(x) = x^\lambda - \ln(x), \lambda > 0$$

A) Να βρείτε την μικρότερη τιμή του λ για την οποία ισχύει ότι $x^\lambda \geq \ln(x)$ για κάθε $x > 0$
B) Να βρείτε την τιμή του λ για την οποία το ελάχιστο της f παίρνει τη μέγιστη τιμή του.

12.52 Να βρείτε το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $2 \ln x = \lambda x^2 + 1$, $\lambda > 0$

12.53 Να βρείτε το πλήθος των πραγματικών ριζών της εξίσωσης $8x^2 \sqrt{x} - \alpha \sqrt{x} + 1 = 0$ όταν το $\alpha \in R$

12.54 Να αποδείξετε ότι η εξίσωση

$$x^3 - \alpha x^2 - 4x + \alpha = 0$$

έχει τρεις ρίζες για κάθε $\alpha \in R$

12.55 Μία συνάρτηση f είναι τρεις φορές παραγωγίσιμη στο R . Αν υπάρχει $\alpha \in R$ ώστε $f(\alpha) = f'(\alpha) = f''(\alpha) = 0$ και $f'''(x) > 0$ για κάθε x , τότε να αποδείξετε ότι οι εξισώσεις $f''(x) = 0$, $f'(x) = 0$ και $f(x) = 0$ έχουν μοναδική ρίζα.

12.56 Εστω $z = \ln x - 2i\sqrt{x}$, $x > 0$. Να αποδείξετε ότι η ελάχιστη τιμή του $|z - 2|$ είναι το $\sqrt{8}$

12.57 Έστω η συνάρτηση $f(x) = |z|$, $x \in [0, 1]$

$$\text{όπου } z = (1-x)\sqrt{e^{2x}-1} + i(1-x), x \in [0, 1].$$

A) Να βρείτε το μιγαδικό του οποίου το μέτρο γίνεται μέγιστο.

B) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f αντιστρέφεται, και να βρείτε το πεδίο ορισμού της f^{-1} .

Γ) Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση της f και η ευθεία $y = x$, τέμνονται σε ένα ακριβώς σημείο.

12.58 Av $(x^2 - 4x)f'(x) + f(x) = 0$, $\forall x \in [0, 4]$

να αποδείξετε ότι $f(x) = 0$ για κάθε $x \in [0, 4]$.

12.59 Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση

$$f(x) = \ln(1+x^2) - e^{-x} + 1$$

είναι γνησίως αύξουσα στο R

12.60 Να αποδείξετε ότι για κάθε $\alpha > 0$ η εξίσωση $2ae^x = 2 + 2x + x^2$ έχει μοναδική ρίζα στο R

12.61 Έστω συνάρτηση f δύο φορές παραγωγίσιμη στο R με $f(0) = 2$, $f'(0) = 0$, και $f''(x) + x > 0$

για κάθε $x \in R$, δείξτε ότι $f(x) \geq 2 \left(1 - \frac{x^3}{12}\right)$ για κάθε $x \in R$

12.62 Έστω f δύο φορές παραγωγίσιμη στο R με $f(0) = f'(0) = 0$ και $f''(x) < 2x$ για κάθε $x \in R$.

$$\Delta \text{ίξτε ότι } f(1) < \frac{1}{3}$$

12.63 Να αποδείξετε ότι από το σημείο $A(1, 1)$

άγονται ακριβώς δύο εφαπτόμενες προς τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = e^x$

12.64 Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο R και ισχύει $f^3(x) + f(x) = \text{συν}x$, $\forall x \in [0, \pi]$. Να δείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει μοναδική ρίζα στο $(0, \pi)$

13

ΚΥΡΤΕΣ-ΚΟΙΛΕΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ - ΣΗΜΕΙΑ ΚΑΜΠΗΣ

13.01 Να βρείτε τα διαστήματα στα οποία οι παράκατω συναρτήσεις είναι κυρτές ή κοίλες καθώς και τα σημεία καμπής των γραφικών τους παραστάσεων.

A) $h(x) = x^2 + \frac{8}{x}$ B) $g(x) = 3x^5 - 5x^3$

Γ). $g(x) = 1 + 2x^2 + 2x^2(\ln x - 2)^2$ Δ) $f(x) = xe^{-x}$

13.02 Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση της $f(x) = \ln(e^x - x)$, $x \in \mathbb{R}$ έχει ακριβώς δύο σημεία καμπής.

13.03 Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = \ln^2 x + 2x \ln x + x^2 - 3$ είναι κυρτή

13.04 Αν είναι γνωστό ότι η συνάρτηση $f(x) = x^5 + 5ax^4 + 10bx^3 + x^2$, $x \in \mathbb{R}$, $a, b \in \mathbb{R}$ έχει τρία σημεία καμπής, να αποδείξετε ότι $a^2 > b$.

13.05 Δίνεται η συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν $f(x) < x$ και $f'(x) = \frac{x}{x-f(x)}$ για κάθε $x > 0$. Να αποδείξετε ότι η f είναι κυρτή στο $(0, +\infty)$.

13.06 Δίνεται ότι η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = \alpha\sqrt{x} + \beta \ln x + \beta x$ με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, έχει σημείο καμπής το $A(1, 3)$

A) Να αποδείξετε ότι $\alpha = 4$ και $\beta = -1$:

B) Να βρείτε τα διαστήματα που η C_f είναι κυρτή ή κοίλη.

Γ) Βρείτε την εφαπτομένη της C_f στο σημείο καμπής της και να αποδείξετε ότι $4\sqrt{x} - \ln x \leq x + 3$, $\forall x \geq 1$.

13.07 Έστω η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα $(x^2 + x + 1)f''(x) + xe^{f(x)} = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να αποδειχθεί ότι η C_f έχει ακριβώς ένα σημείο καμπής.

13.08 Έστω συνάρτηση f δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με $f'(x) \neq 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$ και g συνάρτηση ώστε να ισχύει $g(x) \cdot f'(x) = 8f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Αν η C_f έχει σημείο καμπής το $A(2, f(2))$ να δείξετε ότι $g'(2) = 8$

13.09 Να δείξετε ότι για κάθε $x \in \mathbb{R}$ η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = 2x^4 + 4ax^3 + 3(2a^2 - 4a + 5)x^2 + ax + 1$ με $a \in \mathbb{R}$, δεν έχει σημεία καμπής.

13.10 Δίνεται η συνάρτηση f δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και ισχύει $f(x) + e^{f(x)} = 1 + x - x^2 - e^x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι η γραφική της παράσταση

- A) δεν έχει σημεία καμπής
B) έχει ένα ακριβώς κρίσιμο σημείο.

13.11 Η συνάρτηση f έχει συνεχή δεύτερη παράγωγο και $xf''(x) - \eta \mu 2x = 0$, $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι το $A(0, f(0))$ δεν μπορεί να είναι σημείο καμπής της C_f

13.12 Έστω συνάρτηση f δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με $f'' \searrow$ στο $\mathbb{R}$ $f'(x) \neq 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$, $f'(1) > 0$ και η συνάρτηση $g(x) = f(x) - f(2-x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$.

- A) Να βρείτε τις ρίζες και το πρόσημο της g .
B) Να βρείτε τα διαστήματα που η g είναι κυρτή ή κοίλη και τα σημεία καμπής της C_g

13.13 Έστω συνάρτηση $f : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι κυρτή με $f(0) = 0$. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = \frac{f(x)}{x}$ είναι γνήσια αύξουσα στο $(0, +\infty)$.

13.14 Η συνάρτηση f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι δεν είναι δυνατόν η f να έχει στο x_0 τοπικό ακρότατο και σημείο καμπής.

13.15 Αν $f(x) = 2e^{\lambda x} - x^2 - \frac{2}{\lambda^2}$, $\lambda > 0$. Να βρείτε τον γεωμετρικό τόπο των σημείων καμπής της γραφικής παράστασης της f , για κάθε $\lambda \in (0, +\infty)$

13.16 Α) Η συνάρτηση f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη και κυρτή σε διάστημα Δ . Να δείξετε ότι για κάθε $x_1, x_2 \in \Delta$ ισχύει $f\left(\frac{x_1+x_2}{2}\right) \leq \frac{f(x_1)+f(x_2)}{2}$

(Jensen)

Β) Να αποδείξετε ότι: $e^{\frac{\alpha+\beta}{2}} - 1 > \sqrt{(e^\alpha - 1)(e^\beta - 1)}$, $\forall \alpha \neq \beta \in \mathbb{R}_+$

Γ) Να αποδείξετε ότι $\ln \frac{\alpha + \beta}{2} \geq \sqrt{\ln \alpha \cdot \ln \beta}$, $\forall \alpha, \beta \in A_f$

13.17 Θεωρούμε την παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ που η γραφική της παράσταση στρέφει τα κοίλα άνω και περνά από την αρχή των αξόνων. Να αποδειχτεί ότι για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει $3f(x) \geq 4f\left(\frac{3x}{4}\right)$

KANONEΣ DE L' HOSPITAL

13.21 Να βρεθούν τα παρακάτω όρια

A) $\lim_{x \rightarrow +\infty} (x - \ln x)$ B) $\lim_{x \rightarrow 1} [\ln x \cdot \ln(\ln x)]$

Γ) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(x \left(e^{\frac{1}{x}} - 1 \right) \right)$ Δ) $\lim_{x \rightarrow \infty} x^{\frac{1}{x}}$

13.22 Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

A) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta \mu x - x \sigma v x}{x(e^x - 1)\eta \mu x}$ B) $\lim_{x \rightarrow +\infty} x \ln \left(\frac{x+1}{x-1} \right)$

Γ) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\sqrt{x+3}}{\sqrt{x+2}}$ Δ) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^{-x} + 2x + 1}{4e^{-x} - x + 3}$

13.23 Να αποδείξετε ότι είναι συνεχής η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} \frac{x \ln x}{1-x}, & 0 < x \neq 1 \\ -1, & x=1 \end{cases}$ και ότι $f'(1) = -0,5$.

13.24 Να υπολογιστεί το $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\eta \mu x} x^2 \eta \mu \frac{1}{x}$

13.18 Έστω η συνάρτηση $f: (-\infty, 0] \rightarrow \mathbb{R}$, δύο φορές παραγωγίσιμη και ικανοποιεί τη σχέση $f^2(x) = x^2 - 2x$, $\forall x \leq 0$. Να δείξετε ότι η γραφική παράσταση της f δεν παρουσιάζει σημείο καμπής

13.19 Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με

$$f(x) = \frac{e^{x-1}}{e^{x-1} + 1} \text{ για } x \in \mathbb{R}.$$

A) Να μελετηθεί η συνάρτηση ως προς τη μονοτονία, τα κοίλα και τα σημεία καμπής.

B) Να δειχθεί ότι για κάθε $x > 1$ ισχύει $f(\ln x) + f'(x-1) < f(x-1) + f'(\ln x)$

13.20 αν $x > 0$, $y > 0$, $\alpha > 1$ και $x+y=1$, να

$$\text{αποδείξετε ότι ισχύει } \left(x + \frac{1}{x} \right)^\alpha + \left(y + \frac{1}{y} \right)^\alpha \geq \frac{5^\alpha}{2^{\alpha-1}}$$

13.25 Έστω μια συνεχής συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $xf(x) + e^{\eta \mu x} = f(x)\eta \mu x + e^x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε το $f(0)$.

13.26 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, συνεχής συνάρτηση, για την οποία ισχύει $(1 - \sigma v x)f(x) = \ln(1+x) - x$ για κάθε $x > -1$. Να βρείτε το $f(0)$. Η συνάρτηση f έχει συνεχή 2η παράγωγο στο $\mathbb{R}$ με $f''(0) = \frac{3}{2}$ και $f(0) = f'(0) = 0$. Να δείξετε ότι: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) + f(-x)}{1 - \sigma v x} = 3$

13.27 Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$. Αν για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+4h) - 2f(x+2h) + f(x)}{h^2} = 24x - 8$ και η εφαπτομένη της C_f στο σημείο $M(1, f(1))$ έχει εξίσωση $y = 5x - 8$, να βρείτε τον τύπο της f

ΑΣΥΜΠΤΩΤΕΣ

13.28 Να βρείτε τις ασύμπτωτες των γραφικών

παραστάσεων των συναρτήσεων $h(x) = \frac{e^x}{x^3}$

$$f(x) = \frac{\ln x}{x-1} \quad k(x) = xe^{\frac{1}{x^2}}$$

13.29 Έστω οι συναρτήσεις $f, g : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με $g(x) = f(x) + x + \ln(x+1) - \ln x$ για κάθε $x > 0$. Αν η ευθεία $y = x + 3$ είναι ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$, να βρείτε την ασύμπτωτη της C_g στο $+\infty$.

13.30 Να αποδείξετε ότι η $y = 2x - 2\ln 2$ είναι ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της

$$f(x) = 2\ln(e^x + 1) - 2\ln 2$$

13.31 Έστω η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ και η g με $g(x) = xf(e^{-x})$. Αν η ευθεία $y = 2x + 1$ εφάπτεται της C_f στο 0 , να βρείτε την ασύμπτωτη της C_g στο $+\infty$.

ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗΣ

13.36 Να μελετήσετε τις συναρτήσεις

A) $f(x) = x^3 - 12x$ B) $f(x) = \eta mx + x$, $x \in [-\pi, \pi]$

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

13.37 Αν M το σημείο του διαγράμματος της f με $f(x) = x \ln x - \lambda x + 3$ που αντιστοιχεί στο τοπικό της ελάχιστο, να βρεθεί η απόσταση OM όταν ο ρυθμός μεταβολής του OM ως προς λ γίνει μηδέν.

13.32 Έστω συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, τέτοια ώστε

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \text{ημ} \left(\frac{1}{x} \right) = 1 \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{xf(x) - x^2}{\ln x + x} = 2.$$

Να αποδείξετε ότι η ευθεία $y = x + 2$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της f στο $+\infty$.

13.33 Να βρείτε τα $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$ ώστε η γραφική παράσταση της f με $f(x) = \frac{(\alpha - 1)x^2 + \beta x + 5}{3x + \gamma}$ να έχει ως ασύμπτωτες τις ευθείες $x = -2$ και $y = 3$.

13.34 Έστω συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $e^{-x} \leq xf(x) \leq 1$ για κάθε $x > 0$. Να αποδείξετε ότι ο άξονας $x'x$ είναι ασύμπτωτη της C_f .

13.35 Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = \eta mx \ln x$, $x > 0$ δεν έχει ασύμπτωτες.

Γ) $f(x) = \frac{x+1}{x-1}$ Δ) $f(x) = \frac{\ln x}{x}$

13.38 Σε ορθοκανονικό σύστημα συντεταγμένων θεωρούμε ορθογώνιο τρίγωνο ABG με $A = 90^\circ$, για το οποίο ισχύουν τα εξής. Η κορυφή G έχει συντεταγμένες $(-4, 0)$, η κορυφή A είναι στο διάστημα $[0, 4]$ του άξονα $x'x$ και η κορυφή B είναι σημείο της παραβολής $y = 4x - x^2$. Για ποια τιμή των συντεταγμένων του B το εμβαδό του τριγώνου ABG γίνεται μέγιστο;

14

ΓΕΝΙΚΕΣ – ΣΥΝΔΥΑΣΤΚΕΣ ΜΕ ΜΙΓΑΔΙΚΟΥΣ

14.01 Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \alpha x^3 + \beta x^2 + 12x$, όπου $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, η οποία παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο στο

$x_0 = 2$ και η εφαπτόμενη της στο σημείο $A(1, f(1))$ διέρχεται από το $(3, 5)$.

A) Να βρείτε τις τιμές των $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ και το σύνολο τιμών της f .

B) Να βρείτε το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $f(x) = 0$.

Γ) Να δείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 2004$ έχει μόνο μία λύση.

Δ) Να βρεθούν τα $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x^k}$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x^k}$, $k \in \mathbb{Z}$

14.02 Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση στο $\mathbb{R}$ για την οποία για κάθε $x > 0$ ισχύει $f'(\ln x) = x + 3$. Αν η γραφική παράσταση αυτής διέρχεται από το σημείο $M(1, 3)$, τότε:

A) Να βρεθεί ο τύπος της f .

B) Να βρεθεί το σύνολο τιμών της.

Γ) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση: $e^x + 3x = e$ έχει μόνο μία ρίζα στο $(0, +\infty)$.

14.03 Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, δύο φορές παραγωγίσιμη ώστε να ισχύει $f''(x) \cdot f'(x) < 0$, $x \in \mathbb{R}$.

A) Να δείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει το πολύ μία ρίζα στο $\mathbb{R}$.

B) Να βρείτε την μονοτονία της συνάρτησης $g(x) = |f'(x)|$, $x \in \mathbb{R}$.

Γ) Αν $\mu \in \mathbb{R}$ και ισχύει $g(x^4 + \mu) \leq g(4x)$, $x \in \mathbb{R}$ να βρείτε την μικρότερη τιμή που μπορεί να πάρει ο μ .

14.04 Έστω η συνάρτηση $f(x) = \ln x - \frac{\alpha}{x} + \alpha$ με $x > 0$. Αν για κάθε $x > 0$ είναι $f(x) \geq 0$ τότε

A) να αποδείξετε ότι $\alpha = -1$,

B) να λύσετε την εξίσωση $x^x = e^{x-1}$, $x > 0$

Γ) να λύσετε την ανίσωση $\ln(2x^2 + 2) - \frac{1}{x^2 + 3} > \ln(x^2 + 3) - \frac{1}{2x^2 + 2}$

14.05 Θεωρούμε τη συνάρτηση f για την οποία ισχύει $f'(x) = e^{x-f(x)} + e^{2\ln x - f(x)}$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$ και

$f(0) = 0$. Να αποδείξετε ότι:

A) Η f δεν παρουσιάζει ακρότατο σε κανένα σημείο του διαστήματος $(0, +\infty)$.

B) Το θεώρημα του Rolle δεν εφαρμόζεται σε κανένα διάστημα της μορφής $[0, x_0]$.

Γ) Ο τύπος της συνάρτησης f είναι $f(x) = \ln \frac{3e^x + x^3}{3}$ για κάθε $x \in [0, +\infty)$

Δ) Η f δεν έχει οριζόντιες ασύμπτωτες.

Ε) Η ευθεία (ϵ): $y = -\frac{3e+1}{3e+3}x + 1$ είναι κάθετη στην εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f στο $x_0 = 1$

14.06 Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x - \lambda - \ln x$, $\lambda \in \mathbb{R}$

- A) Να βρείτε τα ολικά ακρότατα της f
- B) Να αποδείξετε ότι $\ln x \leq \frac{x}{e}$ για κάθε $x > 0$
- Γ) Να αποδείξετε ότι $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = +\infty$ και $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$
- Δ) Να βρείτε για τις διάφορες τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$ το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $xe^\lambda = e^x$

14.07 Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln\left(\frac{x}{a}\right) - \frac{x}{a} + 1$ με $a > 0$

- A) Να βρείτε το πρόσημο της f .
- B) Να λύσετε την εξίσωση $e^{\frac{x}{a}} = e^{\frac{x}{a}}$ για κάθε $a > 0$
- Γ) Αν ισχύει ότι $\ln\left(\frac{x}{a}\right) \leq \frac{\beta x}{a} - \beta$ για κάθε $x > 0$, να αποδείξετε ότι $\beta = 1$.

14.08 *Έστω συνάρτηση f , παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$, που ικανοποιεί τις σχέσεις $f(x) - e^{-f(x)} = x - 1$, $x \in \mathbb{R}$ και $f(0) = 0$

- A. Να εκφράσετε την f' συναρτήσεις της f και να αποδείξετε ότι η f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$
- B. Να αποδείξετε ότι $\frac{x}{2} < f(x) < xf'(x) < x$, για κάθε $x > 0$.
- Γ. Να βρείτε την πλάγια ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της f στο $+\infty$.

14.09 *Έστω συνάρτηση $g : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ με, $g(1) = -2 - \lambda$, $g'(1) = -8$,

$$g(x) + \lambda x + 4 \leq \frac{2}{x} \text{ και } g(x) \geq -4 - 6x + \frac{1}{4x} \text{ για κάθε } x > 0$$

- A) Να βρείτε τον αριθμό λ
- B) Να βρείτε την πλάγια ασύμπτωτη της C_g στο $+\infty$ και να υπολογίσετε το $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{g(x) + \eta \mu x + 4}{xg(x) + 6x^2 + \ln x}$

14.10 Έστω συνάρτηση f ορισμένη και δύο φορές παραγωγίσιμη στο $(-\infty, 4)$ για την οποία ισχύουν:

$$e^{f(x)} = 3f'(x)f''(x) \text{ για κάθε } x < 4, f'(x) \neq 0 \text{ για κάθε } x < 4 \text{ και } f(1) = 0, f'(1) = 1$$

- A) Να δείξετε ότι η f είναι γηνησίως αύξουσα στο $(-\infty, 4)$, να βρείτε το πρόσημο της f και να αποδείξετε ότι η C_f τέμνει τον $x'x$ σε ένα μόνο σημείο.
- B) Να δείξετε ότι $3f''(x) = (f'(x))^2$ και ότι η C_f στρέφει τα κοίλα άνω στο $(-\infty, 4)$
- Γ) Να αποδείξετε ότι υπάρχει μοναδικός $x_0 \in (0, 1)$ ώστε $f(x_0) = -x_0 f'(x_0)$ (3)
- Δ) Να βρείτε τον τύπο της f για $x < 4$
- E) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = \kappa$ έχει μοναδική λύση στο $(-\infty, 4)$ για κάθε $\kappa \in \mathbb{R}$
- Στ) Να βρείτε την κατακόρυφη ασύμπτωτη της f .
- Z) Να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της f .

14.11 Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

- A) Να βρείτε την παράγωγο της συνάρτησης $g(x) = |f(x)|$
- B) Αν επιπλέον είναι $0 < f(x) \neq 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $f(1) = e$, $f'(1) = 1$ τότε:

  - a) Να βρείτε την παράγωγο της συνάρτησης $g(x) = |\ln(f(x))|$
  - B) να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $g(x) = |\ln(f(x))|$ στο σημείο της με τετρημένη $x_0 = 1$

14.12 Έστω η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι έχει συνεχή δεύτερη παράγωγο στο $\mathbb{R}$.

Αν ισχύει ότι $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{2f(x-3h)-5f(x)+3f(x+2h)}{h^2} = \frac{60}{x^3}$ και $\lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - \sqrt{4x^2 + 9}) = 2004$, να δείξετε ότι

- A) $f''(x) = \frac{4}{x^3}$
- B) η ευθεία $y = 2x + 2004$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$
- Γ) $f(x) = \frac{2}{x} + 2x + 2004$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$

14.13 ** Δίνεται συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία γνωρίζουμε ότι: $f(0) = 0$ και $f'(x) = \frac{1}{3f^2(x) + 1}$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

- A. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $h(x) = f^3(x) + f(x) - x$, $x \in \mathbb{R}$ είναι σταθερή.
- B) Να αποδείξετε ότι η f είναι κοίλη στο $[0, +\infty)$
- Γ) Να βρείτε την εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f στο $x_0 = 0$
- Δ) Να αποδείξετε ότι $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x^3} = 0$

14.14 **Η συνάρτηση f είναι ορισμένη και παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ και ισχύει ότι $f(f'(x)) + f(x) = 0$ για κάθε $x > 0$. Να αποδείξετε ότι:

- A) η f είναι 1-1
- B) $f'(f'(x)) = x$ για κάθε $x > 0$
- Γ) αν $f(1) = 1$ τότε $f(x) = \ln x$.

14.15 Έστω f συνεχής στο $\mathbb{R}$, παραγωγίσιμη στο (α, β) με $f(\alpha) = \alpha$, $f(\beta) = \beta$

- A) Να δείξετε ότι υπάρχει τέτοιο ώστε $f'(\xi) = 1$
- B) Να δείξετε ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (\alpha, \beta)$ με $\xi_1 \neq \xi_2$ τέτοια ώστε $2f'(\xi_1) + f'(\xi_2) = 3$
- Γ) Να δείξετε ότι υπάρχει $x_0 \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε $f(x_0) = \frac{2\alpha + \beta}{3}$.
- Δ) Αν $f'(x) \neq 0$ για κάθε $x \in (\alpha, \beta)$ τότε υπάρχουν $x_1, x_2 \in (\alpha, \beta)$ με $x_1 \neq x_2$ τέτοια ώστε $\frac{1}{f'(x_1)} + \frac{2}{f'(x_2)} = 3$

14.16 * Έστω συνάρτηση f η οποία είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$ παραγωγίσιμη στο (α, β) και κυρτή στο $[\alpha, \beta]$. Αν $f(\alpha) < f(\beta)$ να αποδείξετε ότι:

- A) υπάρχει $x_0 \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε: $f(x_0) = \frac{f(\alpha) + f(\beta)}{2}$.
- B) υπάρχουν $x_1 \in (\alpha, \beta)$ και $x_2 \in (\alpha, \beta)$ με $x_1 \neq x_2$ τέτοια ώστε: $\frac{1}{f'(x_1)} + \frac{1}{f'(x_2)} = 2 \cdot \frac{\beta - \alpha}{f(\beta) - f(\alpha)}$
- Γ) το x_0 του (A) ερωτήματος βρίσκεται πλησιέστερα στο β απ' ότι στο α .

14.17 Δίνεται η συνάρτηση f δύο φορές παραγωγίσιμη στο $[1, e]$ με $f(1) = 2$, $f(e) = e + 1$ και σύνολο τιμών το $[-1, 4]$. Να αποδείξετε ότι :

- Aa) Υπάρχουν $x_1, x_2 \in (1, e)$ με $x_1 \neq x_2$ ώστε $f'(x_1) = f'(x_2) = 0$
- β) Υπάρχει $\xi \in (1, e)$ ώστε $f''(\xi) = 0$
- γ) Υπάρχει $x_0 \in (1, e)$ ώστε $f(x_0)(f'(x_0) - 4f^4(x_0)) = x_0$
- Ba) Η ευθεία $y = -x + e + 2$ τέμνει τη γραφική παράσταση της f σε ένα τουλάχιστον σημείο με τετμημένη στο $(1, e)$
- β) Υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (1, e)$ με $\xi_1 \neq \xi_2$ ώστε να ισχύει ότι $f'(\xi_1) \cdot f'(\xi_2) = 1$

14.18 Μια συνάρτηση f είναι ορισμένη και δύο φορές παραγωγίσιμη στο R και για κάθε $x \in R$ ισχύει:

$$f^2(3x+1) + 4 \leq 4f(2x^2 + x + 1). \text{ Να αποδείξετε τα εξής:}$$

- A) Υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (1, 4)$ τέτοιο ώστε: $f'(\xi) = 0$
- B) Η συνάρτηση f δεν αντιστρέφεται
- Γ) $f'(1) = f'(4)$
- Δ) Η εξίσωση $f''(x) = 0$ έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο R

*****

14.19 Δίνεται ο μιγαδικός αριθμός $z = e^x + (x - a)i$, $x \in R$ και $a \in R$. Αν για κάθε $x \in R$ ισχύει $Re(z) + xIm(z) \geq 1$, τότε

- A. Να αποδείξετε ότι $a = 1$.
- B. Να αποδείξετε ότι $Re(z) > Im(z)$ για κάθε $x \in R$
- Γ. Να δείξετε ότι υπάρχει $x_0 \in (0, 1)$ ώστε ο $w = z^2 + z + 2i$ να είναι πραγματικός
- Δ. Να βρείτε το μιγαδικό z του οποίου το μέτρο γίνεται ελάχιστο.

14.20 Έστω οι μιγαδικοί $w = x + yi$ και $\bar{z} = \overline{w}(3 + 4i) + w(3 - 4i)$ όπου $x, y \in R$.

- A) Να αποδείξετε ότι ο z είναι πραγματικός αριθμός
- B) Να βρεθεί ο μιγαδικός w αν ισχύει ότι $|w|^2 = z - 25$.
- Γ) Έστω $z = 50$ τότε:
- α) Να βρείτε το σύνολο των σημείων $M(w)$ που είναι εικόνες των w
- β) Να βρεθεί ο μιγαδικός w με το μικρότερο μέτρο.

14.21 Έστω συνάρτηση f , συνεχής στο $[\alpha, \beta]$, ($\alpha > 0$), παραγωγίσιμη στο (α, β) . Αν για τους μιγαδικούς $z = \alpha + i f(\alpha)$ και $w = \beta + i f(\beta)$ ισχύει η σχέση $|z + iw| = |z - iw|$, να αποδειχτεί ότι υπάρχει ($\tau.e.$) $x_0 \in (\alpha, \beta)$, ώστε

$$f'(x_0) = \frac{f(x_0)}{x_0}$$

14.22 A) Αν για τους μιγαδικούς z_1, z_2 ισχύει η σχέση: $|z_1| - |z_2| = |z_1 + z_2|$, (1) να δείξετε ότι $\operatorname{Im}(z_1 \bar{z}_2) = 0$
 B) Έστω η συνάρτηση f , που είναι παραγωγίσιμη στο $[\alpha, \beta]$. Θεωρούμε τους μιγαδικούς αριθμούς $z_1 = f(\alpha) + i f(\beta)$ και $z_2 = f(\beta) - i f(\alpha)$, για τους οποίους ισχύει η ισότητα (1) του ερωτήματος (A). Να δείξετε ότι υπάρχουν $\xi_1 \neq \xi_2 \in (\alpha, \beta)$ ώστε να ισχύει $f'(\xi_1) + f'(\xi_2) = 0$

14.23 Για την παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : (1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, ισχύει ότι $2 \cdot \frac{f(x)}{\ln x} + x \cdot f'(x) = 0$. Αν $f(e) = 1$ τότε A)
 Να βρεθεί ο τύπος της f .

B) Να βρεθεί ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων των μιγαδικών z αν ισχύει ότι

$$z \cdot \bar{z} - (z^2 + \bar{z}^2) + \lim_{x \rightarrow e} \left(f'(x) + \frac{2}{e} \right) = -1$$

14.24 Δίνονται οι συναρτήσεις f και g , συνεχείς το $[\alpha, \beta]$, παραγωγίσιμες στο (α, β) με $g(x)g'(x) \neq 0$ για κάθε $x \in (\alpha, \beta)$ και οι μιγαδικοί $w = 2f(\alpha) - ig(\beta)$, $z = g(\alpha) - 2if(\beta)$ ώστε να ισχύει ότι $|2w + \bar{z}| = |2\bar{w} - z|$. Να δείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (\alpha, \beta)$ ώστε $\frac{f'(\xi)}{g'(\xi)} + \frac{f(\xi)}{g(\xi)} = 0$

14.25 Δίνονται οι συναρτήσεις f, g παραγωγίσιμες στο $(0, +\infty)$ για τις οποίες ισχύει: $f(x) = g(x) + \alpha \cdot x \cdot e^{\frac{1}{x}}$ για κάθε θετικό πραγματικό αριθμό α . Ο αριθμός α είναι ένας αρνητικός πραγματικός και ο β ο θετικός πραγματικός για τον οποίο ισχύει: $\lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) = \beta$.

A. Να αποδείξετε ότι η $y = ax + \alpha + \beta$ είναι ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f στο $+\infty$.
 B. Αν η εικόνα του μιγαδικού αριθμού $z = \alpha + \beta i$, $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ βρίσκεται στην ασύμπτωτη ευθεία της γραφικής παράστασης της f όταν $x \rightarrow +\infty$ και το μέτρο του είναι $\sqrt{2}$ να γράψετε τους $w_1 = \frac{z^2}{2}$ και $w_2 = \frac{z^{2003}}{2^{1001}}$ στη μορφή $x + \psi i$.
 Γ. Να αποδείξετε ότι: $f(x) \leq g(x) + \alpha \cdot e$ για κάθε θετικό πραγματικό αριθμό x .

14.26 Δίνεται η συνάρτηση f ορισμένη και παραγωγίσιμη στο $[0, 1]$ με $f(0) = 0$ και $f(x) > 0$ για κάθε $x \in (0, 1]$.
 Να αποδείξετε ότι:
 A) Υπάρχει $\xi \in (0, 1)$ ώστε $(1 - \xi) \cdot f'(\xi) = f(\xi)$.
 B) Υπάρχουν α, β με $0 < \alpha < \beta < 1$, ώστε $\operatorname{Re}(z_1 \cdot z_2) < 0$ με $z_1 = \beta + i$, $z_2 = f'(\alpha) + i \cdot f'(\beta)$